

Mensen maken onze stad

Coalitieakkoord
Gemeente Roermond
2014-2018

CDA GROENLINKS

DEMOKRATEN
SWALMEN
Uw stem in Roermond

D66

SPR
STADSPARTIJ
ROERMOND

Mensen maken onze stad

**Coalitieakkoord Gemeente
Roermond 2014-2018**

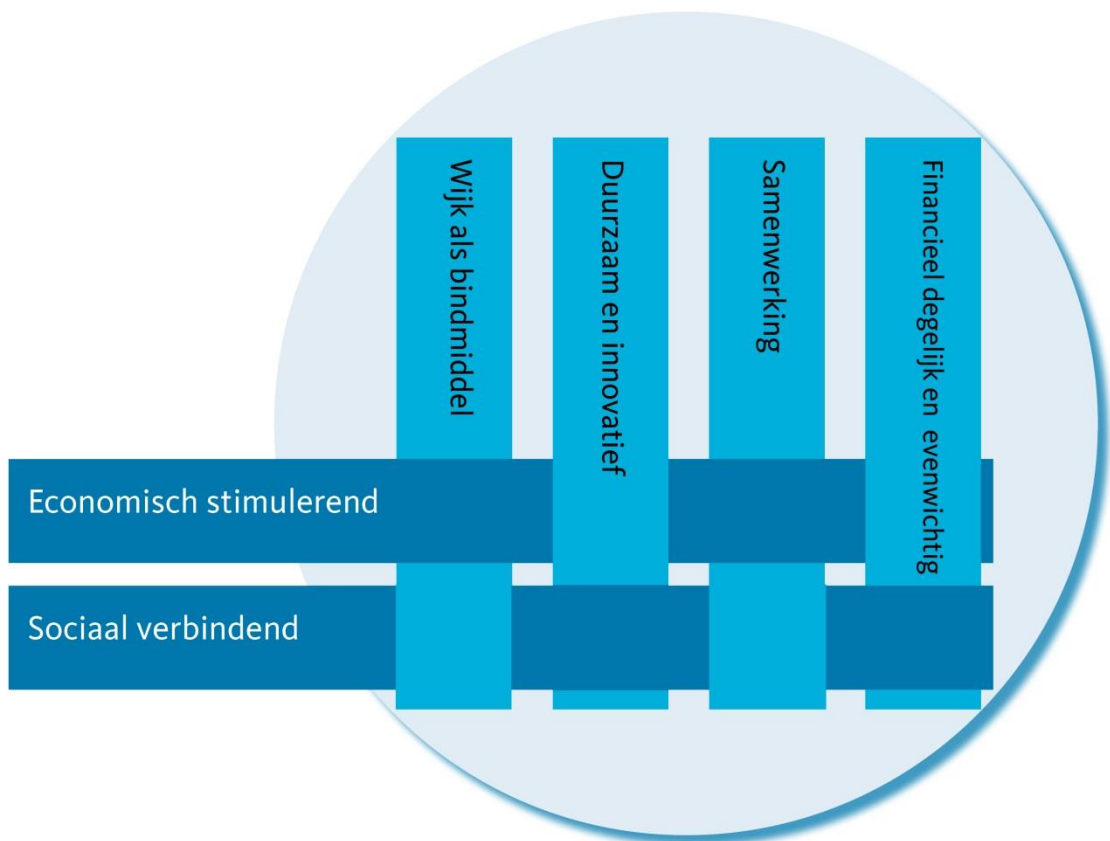
Inhoud

INLEIDING	2
Economisch stimulerend	3
Sociaal verbindend	3
Verbindende schakels:.....	3
De wijk als bindmiddel.....	3
Duurzaam en innovatief	3
Samenwerking.....	4
Financieel degelijk en evenwichtig	4
ECONOMIE	6
RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR.....	9
ZORG EN JEUGD	11
ACTIES.....	12
ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS	13
SPORT EN CULTUUR	15
VEILIGHEID.....	16
SLOTWOORD	17
BIJLAGE 1: FINANCIEEL KADER	18
Financiële situatie	18
Financiering coalitieakkoord	19
BIJLAGE 2: PORTEFEUILLEVERDELING OP HOOFDLIJNEN	20

INLEIDING

Roermond staat voor een groot aantal uitdagingen. De samenleving staat op een kantelpunt. De Nederlandse samenleving heeft de afgelopen zestig jaar te maken gehad met groeiscenario's: de economie, de bevolking, de voorzieningen en de overheid bleven groeien. Maar op al die terreinen is landelijk sprake van een trendbreuk. In veel gebieden is sprake van bevolkingskrimp. Voorzieningen en de verzorgingsstaat staan onder druk en de economie is nog niet hersteld van een lange en diepe crisis. De overheid staat voor de opgave zich te voegen naar een nieuwe samenleving. Een samenleving waarin we nog meer op elkaar zijn aangewezen en nog beter gebruik maken van elkaars talenten en kennis.

Het ambitieniveau in Roermond is in deze veranderende tijden onverminderd hoog. Roermond moet zich opnieuw (blijven) uitvinden en regie op de toekomst houden. Door proactief te zijn in beleid en uitvoering kijkt Roermond vooruit. Hiervoor is een nieuwe strategische visie nodig. In de begroting 2014 is met de begrotingsparagraaf "Economisch stimulerend en Sociaal verbindend" de basis gelegd voor een vernieuwende koers. Deze koers wordt nader vormgegeven door vier verbindende schakels: de wijk als bindmiddel, duurzaam en innovatief, samenwerking en financieel degelijk en evenwichtig.

Economisch stimulerend

De economie is van groot belang voor de samenleving. De langdurige economische crisis heeft er voor gezorgd dat veel bedrijven en sectoren onder druk staan. Zij moeten zich opnieuw uitvinden en dat vergt durf, kracht en innovatie. Als gemeente stimuleren en faciliteren wij ondernemers en zorgen wij voor goede randvoorwaarden. Ook de openbare ruimte, infrastructuur, de natuur en het groen verdienen onze inzet, niet alleen in relatie tot de economische ontwikkeling, maar ook vanuit een oogpunt van duurzaamheid en de behoeften van onze inwoners. Onze voornemens en inzet op dit terrein zijn verwoord in de thema's economie, ruimte en infrastructuur en arbeidsmarkt en onderwijs.

Sociaal verbindend

Roermond wil een gemeente zijn waarin iedereen goed en volwaardig kan samenleven en samenwerken. Mensen worden in hun eigen kracht gezet, waardoor ze volwaardig kunnen deelnemen aan onze samenleving. Dit vraagt een andere instelling van iedereen. De transitie en transformatie in het sociale domein hebben grote gevolgen voor groepen in onze samenleving. In toenemende mate zullen de mensen worden aangesproken op hun zelfredzaamheid. Dit gaat echter niet ten koste van de mensen die echt zorg nodig hebben. Het vangnet blijft gegarandeerd. Aan Sociaal verbindend wordt invulling gegeven via de thema's zorg en jeugd, arbeidsmarkt en onderwijs, sport en cultuur en veiligheid.

Verbindende schakels:

De wijk als bindmiddel

Alle inwoners maken onderdeel uit van onze lokale samenleving en geven daar vorm aan. Optimaal gebruik maken van ieders talenten is daarbij erg belangrijk. Als gemeente gaan we de wijk in en naar de mensen toe. Vanuit de wijken en dorpen stimuleren we de sociale cohesie en de leefbaarheid. Dit vraagt van de gemeente een regisseursrol en een verbindende en transparante manier van communiceren.

De wijken en de wijkaanpak staan centraal in ons beleid. De afgelopen jaren zijn goede resultaten bereikt, bijvoorbeeld in de Donderberg. De integrale aanpak (economie, sociale domein, ruimte en veiligheid) werkt en is een voorbeeld voor andere wijken. Een ander voorbeeld van wijkgerichte aanpak is het Dorpsplan Swalmen, inclusief de pilot Burgerbegroting.

Duurzaam en innovatief

De werkwijzen van de afgelopen decennia zijn vaak niet meer toereikend voor de toekomst. Op het gebied van economie, bouwen, afval, milieu, bedrijfsvoering en het sociale domein gaan we duurzaam werken in de brede zin van het woord. We kijken hierbij naar voorbeelden zoals de The Natural Step-methodiek. Dit is een wereldwijd toegepaste en wetenschappelijk onderbouwde methodiek om duurzaamheid vorm te geven. In dat kader worden de volgende vier principes in elke afweging meegenomen: de bodem niet uitputten, geen schadelijke stoffen gebruiken, de natuur niet aantasten en aandacht hebben voor mensen.

De maatschappij waarin we leven is steeds complexer geworden. Samen met de Roermondse burgers gaan we aan de slag om nieuwe oplossingen te vinden voor onze gezamenlijke

uitdagingen. De gewenste innovatie zal een belangrijke aanjager zijn van maatschappelijke vernieuwing en daarmee ook ruimte creëren voor persoonlijke en economische groei.

Samenwerking

Binnen onze samenleving is veel kennis en expertise aanwezig. Die kennis gaan we dan ook maximaal benutten. De rol van regisserende overheid wordt verder uitgewerkt en opgepakt. Bestuur en organisatie van de gemeente Roermond zijn integer en transparant en werken constructief samen (in co-creatie) met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Wij betrekken onze inwoners en partners in een zo vroeg mogelijk stadium bij de ontwikkeling van beleid en de uitvoering daarvan.

We zetten sterk in op vernieuwing op het gebied van communicatie en interactie met de samenleving. Er komt een nieuwe visie op communicatie waarin toegankelijkheid, de doorontwikkeling naar een communicatieve organisatie en de inzet van moderne communicatiemiddelen centraal staan. Dit ook om onze rol van regisseur waar te kunnen maken en verdere stappen te zetten op het gebied van burgerparticipatie en overheidsparticipatie: leren om opnieuw en open te communiceren met burgers en het ontwikkelen van (nieuwe) dialoogvormen.

Wij geven het college en onze ambtelijke organisatie ruimte om hun regisseursrol op te pakken: niet vanuit het stadhuis problemen signaleren en oplossingen bedenken, maar samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Wij geven daarbij kaders mee en sturen op hoofdlijnen.

Samenwerking met andere gemeenten is voor ons van groot belang, dit geldt zowel binnen als buiten de regio Midden-Limburg. We investeren actief in een goede verstandhouding met de gemeenten in de regio Midden-Limburg. Onder meer op het gebied van economie, toerisme, verkeer, bedrijfsvoering en de decentralisaties in het sociale domein wordt regionaal samengewerkt indien dit gezamenlijke voordelen heeft of leidt tot efficiencyresultaten en kwaliteitsverbetering.

Ook samenwerking buiten de landsgrenzen kan aanzienlijke voordelen opleveren voor onze gemeente, onze inwoners en ondernemers.

Financieel degelijk en evenwichtig

De ambitie en uitdagingen zijn onverminderd groot, de financiële mogelijkheden helaas niet. Dit vraagt een gedegen en evenwichtig financieel beleid. Onze opgave is om met minder middelen meer te realiseren.

CDA, GroenLinks, VVD, Democraten Swalmen, PvdA, D66 en Stadspartij Roermond hebben overeenstemming bereikt over het voorliggende coalitieakkoord. Dit is een thematisch akkoord op hoofdlijnen; het geeft een richting. Bij elk thema is een lijst met concrete actiepunten gevoegd. Hoofdstukken en concrete actiepunten moeten in samenhang worden gelezen. De uitwerking van dit akkoord gebeurt via de jaarlijkse begrotingen. Het financiële kader is opgenomen als bijlage 1. Reeds ingezette ontwikkelingen en projecten worden in principe doorgezet.

ACTIES ALGEMEEN / VERBINDENDE SCHAKELS

1. Strategische visie

De huidige strategische visie is opgesteld in 2008 en loopt tot 2020. Door de vele veranderingen in onze samenleving is de strategische visie niet meer actueel. De gemeente heeft behoefte aan een nieuwe lange termijnvisie. Deze is uiterlijk eind 2015 gereed.

2. Doorontwikkelen wijkgericht werken

Mensen maken de wijk en wijken maken de stad. We hebben goede ervaringen met het wijkgericht werken. Dit wordt verder uitgebouwd, ook in relatie tot onze regisseursrol en in het kader van de doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie.

3. Wijkaccommodaties

In het kader van het accommodatiebeleid wordt bezien hoe we omgaan met het inzetten van 'locaties van derden' en de problematiek van maatschappelijk vastgoed. Bij nieuwbouw of verbouw van wijkaccommodaties wordt de multifunctionaliteit meegenomen.

4. Informatie en service in de wijk

We bezien in hoeverre behoefte bestaat aan informatie- en servicepunten in de wijk. Uitgangspunt bij een eventuele inrichting van dergelijke informatie- en servicepunten is dat deze zo veel mogelijk worden bemenst door vrijwilligers.

5. Regisseursrol, burgerparticipatie en overheidsparticipatie

Onze regisseursrol gaan we in een hoger tempo realiseren. We geven ruimte en verantwoordelijkheid aan de samenleving. Daarbij horen ook andere rollen van politiek bestuur en ambtelijke organisatie. Onze medewerkers maken de omslag van beleidsmakers naar procesmanagers. Bij die werkwijze hoort ook dat de gemeentelijke organisatie minder sectoraal wordt georganiseerd.

6. Gemeentelijke organisatie

De doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie pakken wij op - mede met het oog op het bovenstaande actiepoint en de doorontwikkeling van het wijkgericht werken - met als sleutelbegrippen integraliteit, flexibiliteit, mobiliteit en competentie management.

7. Deregulering

Het verlichten van de regeldruk is voor ons geen afzonderlijk project maar maakt deel uit van de manier van werken van de gemeente. Bij alle regelgeving (bestaand en nieuw) wordt, vaak samen met partners, nadrukkelijk bezien of deze noodzakelijk is, dan wel hoe deze zo in te richten is dat de regel- en lastendruk zo beperkt mogelijk blijft.

8. Stadsombudsman

Sinds 2013 heeft de gemeente Roermond een externe onafhankelijke klachtenadviseur. Wij kijken naar mogelijkheden om de functie van klachtenadviseur door te ontwikkelen tot stadsombudsman.

ECONOMIE

Roermond is en blijft een vitale en ambitieuze stad. Economische ontwikkeling is van groot belang om onze ambities te kunnen blijven waarmaken. In economisch lastige tijden moet iedereen een tandje bijzetten om economische ontwikkeling en in het verlengde daarvan, de arbeidsmarkt op niveau te houden. De gemeente Roermond speelt in op veranderende omstandigheden door kansrijke ontwikkelingen te onderscheiden en te stimuleren.

Een sterke en duurzame economie is een flexibele economie, die kan steunen op meerdere sterke economische dragers. Het is gezond om een balans te creëren, daarom moet het economische beleid breed sectoraal gericht zijn. Een nog op te stellen economische visie geeft hierin richting.

De gemeente daagt ondernemers uit om met initiatieven te komen. Wij waarderen, faciliteren en motiveren onze ondernemers omdat zij onze economie draaiend houden. Regelgeving mag niet onnodig remmend werken. Bijzondere aandacht geven we de komende periode aan het midden- en kleinbedrijf, micro-ondernemingen en ZZP-ers. De dienstverlening aan ondernemers wordt verder geoptimaliseerd, met speciale aandacht voor starters.

De maakindustrie is na de zorg de grootste werkgever in Roermond. In onze rol van verbinder en netwerker zetten wij in op behoud en versterking en op innovatieve stimulansen, onder meer door samenwerking tussen bedrijven in onze regio en over de landsgrenzen heen te stimuleren.

Toerisme en recreatie zijn en blijven belangrijke economische dragers. Met betrokken partijen en ondernemers werken wij samen aan onze sterke punten, waaronder de Maasplassen, het historische centrum en de winkelfunctie. De Maasplassen en ons waterfront worden verder ontwikkeld en beter bereikbaar gemaakt om zo het watertoerisme te versterken en voorzieningen te bieden aan onze inwoners en bezoekers. Goede samenwerking tussen de bij ons toeristisch product betrokken partijen is belangrijk, ook voor het imago van de stad.

Naarmate bezoekers langer in onze stad blijven, kunnen zij meer bijdragen aan de lokale economie. Het langer vasthouden van bezoekers is dan ook een belangrijke doelstelling van ons beleid op het gebied van toerisme en recreatie. Wij streven daarbij tevens naar balans tussen toerisme enerzijds en natuur en recreatie anderzijds: bij nieuwe verblijfsmogelijkheden gaat inbreiding of uitbreiding van bestaande locaties voor nieuwe locaties. Ontwikkeling van toeristische nevenfuncties bij agrarische bedrijven, zoals bijvoorbeeld kamperen bij de boer, blijft mogelijk.

De detailhandel is een sterke en onderscheidende sector voor onze economie. Veranderende omstandigheden in de samenleving vragen om een geactualiseerd detailhandelsbeleid waarin verdere versterking en innovatie centraal staan. Daarnaast maken we een integrale visie voor de binnenstad, Designer Outlet en Jazz-City voor de functies wonen, werken, winkelen en recreatie alsmede voor het flankerend beleid voor de binnenstad. In dat kader wordt ook de aanpak van ongewenste randverschijnselen als leegstand van kantoren, winkels en bedrijfspanden meegenomen.

Meer dan ooit ligt het accent de komende jaren op de wijk- en dorpseconomie. Zeker voor een regisserende gemeente als Roermond wordt participatie van een ieder in onze samenleving en daarmee ook het belang van de wijk- en dorpseconomie steeds belangrijker. Niet alleen voor de

economie, maar ook voor de betrokkenheid van inwoners en de leefbaarheid. Daarom faciliteren we dit door ruimte te bieden aan zzp'ers, buurtwinkels, etc. Tegen deze achtergrond bezien wij ook welke voor het centrum van Swalmen resterende actiepunten nog door ons opgepakt kunnen worden. Wij realiseren ons daarbij dat voor majeure ontwikkelingen een belangrijke rol is weggelegd voor, en vooral vereist is van, het particulier initiatief.

De economie stopt niet bij de gemeentegrenzen en zelfs niet bij landsgrenzen. Voor onze economische ontwikkeling zijn wij afhankelijk van wat om ons heen gebeurt. Vooral ontwikkelingen in de (Eu)regio zijn van groot belang. Regionale samenwerking – onder andere zoals in de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) en Keyport 2020 – is daarbij essentieel. Buiten de regio richten we ons op Brainport 2020, de Euregio maar ook op bredere ontwikkelingen. Kansen die zich in internationaal verband voor de gemeente, onze inwoners of voor onze bedrijven voordoen, hebben onze volle steun en aandacht.

Roermond speelt adequaat in op kansen en bedreigingen van maatschappelijk ontwikkelingen en beslissingen van andere overheden. Dit doen we door de behartiging van onze belangen (lobby en netwerken) beter te verankeren in ons beleid en ons strategisch en innovatief vermogen te versterken.

9. Economische visie

Afgeleid (of onderdeel van) de nieuwe strategische visie is een economische visie. Deze is van groot belang voor de toekomst van Roermond. De visie geeft richting aan de regie die de gemeente voert op een sterke, duurzame en flexibele economie met een goede balans tussen belangrijke economische dragers. De visie is uiterlijk eind 2015 gereed.

10. Detailhandelsbeleid

De nog op te stellen detailhandelsnota geeft een ambitie en een beleidskader voor de detailhandelsontwikkeling. Belangrijk hierbij zijn de binnenstad, het DOC, de perifere detailhandel, de kernen van Roermond en de relaties hiertussen. Versterking en innovatie moeten centraal staan. De nota wordt opgesteld in nauwe samenwerking met de detailhandel (en samenleving) en is eind 2014 gereed.

11. Optimalisering dienstverlening ondernemers

In het kader van het programma Economisch Stimulerend zetten wij stevig in op de ondersteuning van vooral kleine en startende ondernemers. Doel van dit project is het makkelijker maken van de stap naar ondernemerschap of het uitbouwen daarvan. Daartoe ondersteunt de gemeente initiatieven of neemt zij die zelf.

12. Behoud rijksdiensten

Wij blijven ons inspannen voor het behoud van de rijksdiensten. Dit gebeurt onder andere door nauwe relaties te onderhouden met de aanwezige diensten en waar mogelijk het tijdig beïnvloeden van beslissingen op rijksniveau.

13. Kansentlas / ontgrenzen

Een recente studie (kansentlas) heeft uitgewezen dat er nog veel economische groei haalbaar is indien we de banden met de grensregio versterken. Op basis van gesignaleerde kansen en onze strategische en economische visie wordt daarvoor een aanpak ontwikkeld.

RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR

Roermond is een prachtige stad en dat willen we zo houden. We gaan behoudend en duurzaam om met de ruimte en richten de infrastructuur zo in dat de bereikbaarheid wordt verbeterd. Ook bevorderen we de toegankelijkheid van natuur en groen.

Voor de toekomst van onze gemeente, en daarmee voor onze inwoners en ondernemers, is een goede en veilige infrastructuur, bereikbaarheid en begaanbaarheid noodzakelijk. We spreiden onze inzet tussen openbaar vervoer, wegverkeer en fiets- en wandelverkeer.

Het gebruik van het openbaar vervoer wordt gestimuleerd. Samen met de partners in de vervoersketen wordt het station Roermond verder ontwikkeld tot regionaal mobiliteitsknooppunt.

Na december 2016 trekt de provincie zich terug uit het doelgroepenvervoer. Daarom wordt in regionaal verband een collectief vraagafhankelijk vervoerssysteem ontwikkeld ten behoeve van het doelgroepenvervoer (WMO, AWBZ en leerlingenvervoer) en de bereikbaarheid van kleine kernen.

De laatste jaren is in en rond Roermond veel geïnvesteerd in nieuwe infrastructuur. In de komende jaren wordt de N280 samen met de provincie opnieuw ingericht. Verder wordt ingezet op het beter benutten van de bestaande infrastructuur en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Hiervoor wordt de samenwerking met private partijen in het Mobiliteitsfonds verder versterkt.

Er komt een nieuwe regionale woonvisie. Op basis daarvan vindt nadere uitwerking voor Roermond plaats in een lokale woonvisie. Inbreiding is daarbij voor ons het uitgangspunt. Inbreidings- en uitbreidingslocaties nemen we nauwkeurig onder de loep. Dit geeft tevens de mogelijkheid om het groen in en rondom de stad verder te versterken. Onze woonvisie wordt ook vernieuwd op inhoud: reduceren van energieverbruik, duurzaamheid en woningaanpassingen worden hierin meegenomen. Ook geeft de visie antwoorden op de situatie van starters op de woningmarkt en andere woonbehoeften.

Voor de bedrijventerreinen geldt ook dat inbreiding het uitgangspunt is: revitaliseren heeft de voorkeur boven uitbreiding. Ook lopende projecten worden in dat kader gezien.

De huidige ruimtelijke structuurvisies voor de gemeente Roermond zijn niet meer actueel, onder andere in relatie tot het beleid van andere overheden, de inmiddels opgestelde thematische en deelstructuurvisies (bijvoorbeeld kwaliteitsbijdrage en Maasplassen), maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen en veranderde wetgeving. We stellen daarom een nieuwe structuurvisie op. Uitgangspunt daarbij is het borgen van de ruimtelijke kwaliteit.

Op het gebied van milieu en afval zien wij nieuwe mogelijkheden voor verduurzaming. Als gemeente grijpen we kansen en stimuleren we vooral ook innovatieve initiatieven uit onze samenleving en uit de regio. Daarbij worden zo mogelijk ook verbindingen gelegd met andere domeinen.

Roermond is een stad met veel karakteristieke gebouwen en monumenten. We zoeken naar nieuwe samenwerkingsvormen en mogelijkheden om deze in stand te houden en nog meer onder de aandacht te brengen.

ACTIES RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR

14. Railvervoer

We maken ons samen met de regio en provincie sterk voor een verdubbeling en elektrificatie van de Maaslijn, voor een stoptrein op het traject Weert-Roermond en voor aansluiting op het nachtnet.

15. Bevorderen lopen en fietsen

Door middel van een goede en veilige infrastructuur, voldoende voorzieningen en voorlichting proberen we inwoners er toe te bewegen om eerder te kiezen voor lopen of fietsen. Na realisatie van het fietspad door het Roerdal, zetten we in op het verder vormgeven van de fietssnelweg tussen Sittard en Venlo.

16. Duurzaam wonen

Als gemeente zetten we in op duurzaam wonen. Onder meer binnen de gemeentelijke woonvisie komt dit onderwerp terug. We kijken hierbij bijvoorbeeld naar energienotaloze woningen.

17. Yageo-terrein

Het onderzoek naar herbestemming in bredere zin van het Yageo-terrein pakken we voortvarend op.

ZORG EN JEUGD

De gemeenten worden in 2015 verantwoordelijk voor de jeugdhulp en de ondersteuning van onder andere langdurig zieken, ouderen en mensen met een (arbeids)beperking. De opgave van de gemeente is niet langer gericht op een verandering van de bestaande maatschappelijke systemen (de verzorgingsstaat), maar eerder op de opbouw van nieuwe maatschappelijk systemen (participatiesamenleving). Dit maakt meer maatwerk mogelijk, geeft gemeenten meer beleidsvrijheid maar gaat gepaard met een fikse korting op budgetten.

In deze coalitieperiode staan de transitie en transformatie naar een participatiesamenleving centraal. Dit is een samenleving waarin iedereen naar eigen vermogen meedoet. In zo'n samenleving is het onze verantwoordelijkheid als gemeente om te zorgen voor maatschappelijke ondersteuning die een verbinding mogelijk maakt tussen inwoners, cliënten, gemeente, vrijwilligers, maatschappelijke partners, zorgverzekeraars en zorgpartners. Wij zetten daarbij hoog in op burgerparticipatie. Niet alleen door belanghebbenden in een vroeg stadium te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid, maar ook door burgerinitiatieven te stimuleren, goed te luisteren en mee te denken.

Cruciaal in de aanpak is dat de gemeente Roermond de randvoorwaarden creëert voor integrale ondersteuning en zorg in wijken, buurten en kernen. Dit kan bijvoorbeeld met wijkaccommodaties, sociaal wijkteams, ontmoetingsplaatsen en wijkinitiatieven. Onder andere sport en cultuur zien wij in dit kader ook als belangrijke middelen om onze doelen in het sociale domein te realiseren.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn vanuit de visie van de participatiesamenleving van onschatbare waarde. Naast continuering van het lokale ondersteuningsaanbod (inclusief werving en opleiding) wordt in 2015 gestart met het opstellen van een regionaal plan 'Versterking, verlichting en verbinding', gericht op het delen van ervaringen en het waar mogelijk verbeteren van de effectiviteit op het gebied van informele zorg en mantelzorg.

Het transformatieproces gaat gepaard met onzekerheden. We realiseren ons dat we, mede vanwege het op sommige onderdelen ontbreken van de absolute zeggingsmacht, rekening moeten houden met mogelijke onvoorziene ontwikkelingen en daarmee gepaard gaande financiële consequenties. Dit laatste betekent dan ook dat we in de begroting mogelijk ruimte moeten creëren voor onvoorziene uitgaven.

Bijzondere aandacht besteden we aan de meest kwetsbaren, vooral zij die te maken krijgen met een stapeling van problemen (gezondheid, werk, inkomen, wonen, etc.). Tegen deze achtergrond hebben ook armoedebeleid en -preventie hoge prioriteit. Hierbij blijft extra aandacht uitgaan naar kinderen.

Wij willen dat de jeugd en jongeren zich thuis voelen in onze gemeente. Wij betrekken hen bij de ontwikkeling van beleid. Daarnaast staan wij open voor en rekenen wij op initiatieven van onze jeugdige en jongere inwoners. Wij stimuleren en faciliteren deze initiatieven, waaronder de jongerenraad.

Voor de transitie en transformatie van de jeugdzorg en de zorg voor langdurig zieken en ouderen is het van groot belang dat we goed samenwerken: met de regiogemeenten, de ketenpartners en ook met verenigingen. De adviezen van de commissie Van Geel zijn belangrijke uitgangspunten in de uitwerking.

ACTIES ZORG EN JEUGD

18. Transformatieproces decentralisaties

De transitie in het sociale domein is per 1 januari 2015 een feit, de transformatie naar een participatiesamenleving is een proces van jaren en gaat gepaard met onzekerheden. Wij monitoren voortdurend, ook op effect en budget. Op basis daarvan wordt bezien of bijsturing noodzakelijk en mogelijk is.

19. Armoedebeleid

In het kader van armoedebeleid worden onder meer de maatregelen uit de Kadernota armoedebeleid 'Kansarm? Kansrijk!' uit 2012 uitgevoerd. Dit brengt een structureel tekort in de begroting met zich mee. Aanvullende structurele middelen zijn daarom noodzakelijk. Daarvoor trekken wij de komende vier jaar jaarlijks € 150.000 uit.

We monitoren de mogelijke consequenties van de decentralisaties in relatie tot armoede. Ook hebben we aandacht voor werkende armen.

20. Stimuleren initiatieven jeugd en jongeren

Wij ontwikkelen een beleids- en subsidiekader voor activiteiten van en voor jeugd en jongeren. Dit doen wij op basis van een herprioritering van beschikbare middelen.

21. Gelijke behandeling

Wij besteden aandacht aan het bestrijden van discriminatie, homofobie, islamofobie en antisemitisme, en ook het bevorderen van het gemeenschapszin.

ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS

Een goed functionerende arbeidsmarkt met goed op de praktijk aansluitend onderwijs zijn belangrijke randvoorwaarden voor een sterke (regionale) economie. Daarnaast heeft het hebben van werk en het voorhanden zijn van goed onderwijs een sterke sociale functie. Dit vergt investeringen, met daarbij aandacht voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt krijgen extra aandacht. Wij spannen ons in om jeugdwerkloosheid terug te dringen.

Naar verwachting treedt de Participatiewet op 1 januari 2015 in werking. Het doel van deze wet is meer mensen met een arbeidsbeperking aan de slag te krijgen. De huidige Wet werk en bijstand (Wwb), Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en delen van de Wet werk en ondersteuning jonggehandicapten (Wajong) worden samengevoegd.

De huidige Wsw wordt afgebouwd doordat geen nieuwe instroom meer plaatsvindt. Nieuwe Wajongers die kunnen werken vallen vanaf 1 januari 2015 onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Mensen met een arbeidsbeperking moeten aan de slag in het reguliere bedrijfsleven.

Bij de uitvoering van de Participatiewet spelen de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland een belangrijke rol. De gemeente Roermond is centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Midden-Limburg. Wij gaan voortvarend met de Participatiewet aan de slag om meer mensen te laten meedoen op een inclusieve arbeidsmarkt, waarin ook mensen met een beperking hun bijdrage kunnen leveren. Daarbij werken wij nauw samen met de werkgevers. Zij vormen immers de start van de keten.

Voor de kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt worden op grond van het sociaal akkoord extra banen gecreëerd. Nadere invulling daarvan vindt plaats in de arbeidsmarktregio en is van groot belang voor het realiseren van de doelstelling van de Participatiewet. In elke arbeidsmarktregio wordt daartoe conform de wet een Werkbedrijf opgericht. Dit is een netwerkorganisatie die verantwoordelijk is voor het realiseren van de garantiebannen. Gemeenten hebben het voortouw bij deze Werkbedrijven en nodigen sociale partners uit om deel te nemen in het bestuur.

In de begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een reguliere baan spelen de huidige sociale werkvoorzieningen in de regio een belangrijke rol. Deze worden omgevormd tot een zogenaamd Werkontwikkelbedrijf, waarbij tevens bekeken wordt of een fusie tussen Westrom en De Risse mogelijk is en tot meer efficiency leidt. Het Werkontwikkelbedrijf voert de begeleiding van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt uit.

Kwalitatief goede werknemers zijn cruciaal voor een goed functionerende arbeidsmarkt en een florerende economie, nu en in de toekomst. Opleidingen moeten daarom (beter) aansluiten op de vraag vanuit het bedrijfsleven. Wij vragen onze onderwijspartners aandacht te hebben voor het belang van Duitstalig onderwijs.

Samen met het onderwijs en andere belanghebbende partijen gaan we voor behoud en versterking en een betere afstemming van het onderwijs op de vraag uit de markt. De gemeente vervult hierin de rol van 'netwerkmanager' en verbindt partijen en ontwikkelingen met elkaar.

Onderwijs is niet alleen van belang in relatie tot de arbeidsmarkt maar tevens het beste middel om het mensen mogelijk te maken het beste uit zichzelf te halen. Daarbij gaat het niet alleen om (economisch inzetbare) kennis maar vooral ook om de ontwikkeling tot zelfbewuste en zelfredzame burgers. Onderwijs is de sleutel tot zelfontplooiing. Wij volgen de ontwikkelingen naar aanleiding van de Wet passend onderwijs op de voet.

ACTIES ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS

22. Arbeidsmarkt vraagstukken en arbeidsmobiliteit

Er liggen de nodige uitdagingen op de arbeidsmarkt. Om enerzijds iedereen te laten participeren en anderzijds een sterke arbeidsmarkt te bieden zijn grote inspanningen nodig. In samenwerking met de werkbedrijven, maatschappelijk partners, onderwijs en werkgevers komen we tot een actieplan. Als gevolg van de decentralisaties kampt met name de zorgsector met problemen en is dit een aandachtspunt.

23. Werven additionele (subsidie)middelen arbeidsmarkt

We gaan nadrukkelijk op zoek naar additionele middelen (subsidies) teneinde extra inzet in de toeleiding van mensen met een beperking naar de arbeidsmarkt mogelijk te maken.

24. Stageplekken

In het belang van goed onderwijs en aansluiting op de arbeidsmarkt stimuleren we stageplekken. Dit doen we onder meer door zelf het goede voorbeeld te geven en gesubsidieerde instellingen te stimuleren dit voorbeeld te volgen.

SPORT EN CULTUUR

Sport en cultuur zijn een bindmiddel in onze samenleving en moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

Het verenigingsleven is onmisbaar voor Roermond, het is het cement van onze samenleving. Daarom bezien we in co-creatie met de sport- en culturele verenigingen op welke manier deze het beste ondersteund en gefaciliteerd kunnen worden. Het doel is dat het divers geschakeerde verenigingsleven van Roermond zoveel mogelijk in stand blijft en verder wordt versterkt, maar wel rekening houdend met lokaal draagvlak, behoefte en eigen verantwoordelijkheid.

Toegang tot kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan beleving, welbevinden en ontwikkeling van inwoners en bezoekers. Er moet daarbij een balans zijn tussen de meer centrale voorzieningen als de ECI en het Cuypershuis en cultuur in de wijken. Wij vinden onze culturele voorzieningen belangrijk en bezien instandhouding daarvan in breed perspectief.

Roermond is een echte evenementen- en festivalstad. Om de sociale binding en vitaliteit in de gemeente, buurt, wijk en straat te bevorderen blijft de gemeente evenementen stimuleren. Hiermee blijft het imago van evenementenstad gewaarborgd.

ACTIES SPORT EN CULTUUR

25. Locatie Broekhin Swalmen

De ontwikkelingen van het schoolgebouw Broekhin, locatie Swalmen, zijn leidend voor de totaalontwikkelingen in het omliggende gebied. Ook de toekomst van de sporthal hangt hiermee samen. Uiterlijk medio 2015 nemen wij hierover een standpunt in.

26. Onderzoek naar een toekomstbestendige voetbalaccommodatie in Swalmen

Gezamenlijk doen we met de voetbalverenigingen Boukoul en Swalmen onderzoek naar de mogelijkheden en het draagvlak voor het realiseren van een nieuwe voetbalaccommodatie. Eventuele investeringen in de huidige voetbalaccommodaties Boukoul en Swalmen in de periode tot de realisering van het nieuwe sportcomplex moeten worden beoordeeld in het perspectief van de nieuwe accommodatie.

27. ECI

De gemeenteraad heeft op 19 december 2013 besloten een commissie van onderzoek in te stellen met de benaming 'onderzoekscommissie ECI'. Deze commissie heeft de opdracht onderzoek te doen naar de ECI. We wachten de resultaten daarvan af. Mede op basis van dit onderzoek bezien we, binnen de brede context van het totaal aan culturele voorzieningen, ons toekomstig beleid betreffende de ECI.

28. Jeugdcultuurfonds

Ook kinderen die opgroeien in arme gezinnen moeten de kans krijgen om in contact te komen met kunst en cultuur en mee te doen door middel van actieve kunstbeoefening. Dit bevordert het zelfvertrouwen en brengt vaardigheden bij die ten goede komen aan de schoolprestaties. Wij bezien de mogelijkheden voor het instellen van een jeugdcultuurfonds in Roermond.

VEILIGHEID

Veiligheid is een belangrijke randvoorwaarde voor alle andere maatschappelijke facetten om tot volle bloei te kunnen komen. Veiligheid blijft daarmee een belangrijk speerpunt.

Veiligheid in de wijk is ook een belangrijke randvoorwaarde nu we inzetten op het stimuleren van burgerparticipatie, zorg in de wijk en wijk economie. Dit komt alleen van de grond als inwoners en ondernemers zich veilig voelen om activiteiten te ontplooiën. Dit jaar wordt op basis van een brede veiligheidsanalyse en met alle betrokkenen een nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld voor de periode 2015-2018. Sociale veiligheid staat daarin centraal. Onverminderd zijn daarbij uitgangspunten het voorkomen van onveiligheid en het versterken van participatie en het zelfoplossend vermogen van inwoners en ondernemers. In het integraal veiligheidsplan wordt daarnaast zoveel mogelijk geanticipeerd op de nieuwe taken van de gemeenten in het sociale domein. Inhoudelijke speerpunten zijn de aanpak van delicten met een grote impact, drugsoverlast en de criminele jeugdgroep. Ook het convenant veilige school houdt onze aandacht.

ACTIES VEILIGHEID

29. Gereguleerde wietteelt

We blijven inzetten op gereguleerde wietteelt en steunen het manifest 'Joint Regulation'. We benutten de kansen die zich daarbij voordoen, ook via onze contacten in Den Haag.

30. Coffeeshops

We doen onderzoek naar de oorzaken van de overlast van de coffeeshops en de mogelijkheden voor het terugdringen daarvan. Op basis daarvan worden besluiten genomen over de te treffen maatregelen.

31. Initiatieven van inwoners

Inwoners van Roermond zijn belangrijke actoren in het veiliger maken van onze stad. We stimuleren en faciliteren hen bij initiatieven om de veiligheid in de wijk te verbeteren.

SLOTWOORD

Met het voorliggende coalitieakkoord leggen we de juiste prioriteiten om de gemeente Roermond kwalitatief sterker te maken zodat inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen optimaal gedijen in onze mooie gemeente. De komende vier jaren zetten wij ons in om dit coalitieakkoord tot een succes te maken.

CDA,
Marc Breugelmans

GroenLinks,
Marianne Smitsmans-Burhenne

VVD,
Michiel Hurdeman

Demokraten Swalmen,
Frans Schreurs

PvdA,
Richard Heijmann

D66,
Ferdinand Pleyte

Stadspartij Roermond,
Leon Coenen

BIJLAGE 1: FINANCIËEL KADER

Door bezuinigingen van het Rijk staat de gemeentelijke begroting al jaren onder druk. De meerjarenbegroting moet sluitend zijn. De gemeente moet voldoende weerstandscapaciteit hebben om risico's op te vangen. Een financieel degelijk en evenwichtig beleid is de randvoorwaarde voor de uitvoering van het coalitieakkoord.

Financiële situatie

Aanvullende rijksbezuinigingen hebben het afgelopen jaar geleid tot een lagere uitkering uit het gemeentefonds en een structureel tekort op de meerjarenbegroting 2014-2017. Op basis van de beschikbare informatie en verwachtingen ziet het huidige financieel meerjarenperspectief er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	2014	2015	2016	2017	2018
Begrotingssaldo raad 20 februari 2014	639	-687	-192	-764	-1.286
Begrotingswijzigingen jan-maart 2014	38	-10	-46	227	247
Kredietrapportage 2013	370	58	-7	-92	
Autonome ontwikkelingen via Kadernota		-188	-203	-86	-827
Herijking verdeelmodel gemeentefonds		-400	-400	-400	-400
Saldo Kadernota 2015	+1.047	-1.227	-848	-1.115	-2.232
Voortzetting armoedebeleid		-150	-150	-150	-150
Regionale samenwerking		-150	-150	-150	-150
Incidentele beleidsvoornemens: opstellen strategische visie, integrale visie binnenstad, DOC, Jazz City en opstellen structuurvisie	-125				
Activeren investeringen met een maatschappelijk nut		+1.549	+1.523	+1.460	+1.453
Saldo op basis van coalitieakkoord	+922	+22	+375	+45	-1.079

Dit meerjarenperspectief zal verder worden bijgesteld op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2014, waarin mogelijk al rekening wordt gehouden met een herstellende economie, en de besluitvorming over de Kadernota 2015.

Het in februari 2014 aangekondigde 'plan van aanpak voor het herstel meerjarig begrotingsevenwicht' geeft voldoende mogelijkheden voor het sluitend maken van de begroting. In ieder geval willen wij het activabeleid omtrent de investeringen met maatschappelijk nut herzien en deze investeringen in de toekomst weer afschrijven, waardoor begrotingsruimte ontstaat. Daarvoor zal de nota activabeleid worden aangepast. Andere uitgewerkte voorstellen zullen in de begroting 2015 worden opgenomen.

Daarbij moet worden vermeld dat naar aanleiding van de kerntakendiscussie 2010 – 2011 de afgelopen jaren al forse bezuinigingen zijn doorgevoerd. Overigens zijn deze bezuinigingen nog niet allemaal geëffectueerd: voor 2014 en 2015 resteert een structureel bedrag van € 2 miljoen per jaar. (deze opgave is in bovenstaand financieel meerjarenperspectief al verwerkt maar legt nog wel druk op bestaande organisatie en programma' s).

De onzekerheid over de gelden die beschikbaar komen als gevolg van de drie grote decentralisatiemaatregelen in het sociale domein duurt nog voort. Uitgangspunt voor dit coalitieakkoord is dat de overgedragen rijksmiddelen leidend zijn om de taken die naar de gemeente overkomen uit te voeren. Wel zijn binnen het programma Sociaal Verbindend al middelen gereserveerd . Omdat de overdracht van taken gepaard gaat met aanzienlijke kortingen op budgetten en sprake is van open-eind financiering neemt het risicoprofiel van het sociale domein toe. Verdere versterking van de financiële reservepositie van de gemeente is daarom noodzakelijk.

Financiering coalitieakkoord

Als algemeen uitgangspunt geldt dat de lasten voor de burgers zo laag mogelijk worden gehouden. Verhoging van de lokale lastendruk is daarom pas aan de orde als geen adequate alternatieven voorhanden zijn. Extra aandacht zal worden besteed aan het onderzoeken van andere mogelijkheden van financiering, zoals cofinanciering, sponsoring en subsidies.

Gelet op de nu bestaande complexe financiële opgave is in dit coalitieakkoord geen besteding van aanvullende structurele middelen voorzien. Dit betekent dat nieuwe beleidsvoornemens die structureel geld kosten, alleen geëffectueerd kunnen worden wanneer daar een bezuiniging op bestaande budgetten tegenover staat.

De komende periode kunnen incidentele middelen ingezet worden voor de financiering van de niet-structurele activiteiten in dit coalitieakkoord. Op dit moment kan daarbij een aantal mogelijkheden worden vermeld:

- Het jaarresultaat 2014 is naar de huidige verwachting positief.
- De ontwikkeling van de Algemene reserve kan positief uitvallen (hoewel rekening moet worden gehouden met andere bestaande aanspraken op de ontwikkeling van deze reserve).
- Het 'plan van aanpak voor het herstel meerjarig begrotingsevenwicht' kan mogelijk meer ruimte bieden dan hetgeen is vereist voor het bereiken van een begrotingsevenwicht.
- Een aantal van de in het coalitieakkoord opgenomen activiteiten (zoals bijvoorbeeld 'informatie en service in de wijk', 'stageplekken' , 'duurzaam wonen', behoud rijksdiensten' en 'transformatieproces decentralisaties') kunnen samenvallen met de doelstellingen zoals in het programma Economische Stimulerend en Sociaal Verbindend (ESSV) opgenomen. In die gevallen kan financiering (mede) vanuit de al beschikbare ESSV-middelen plaatsvinden.
- Onderstaande middelen zijn hiervoor nog beschikbaar:

Bedragen x € 1.000	2014	2015	2016	Totaal
Economisch Verbindend	235	1.450	675	2.360
Arbeidsmarkt		450	200	650
Sociaal Verbindend	575	1.450	1.050	3.075
Totaal	810	3.350	1.925	6.085

Bij de presentatie van de komende begrotingen zullen steeds voorstellen worden gedaan voor de financiering van de in dat begrotingsjaar uit te voeren (deel)plannen.

BIJLAGE 2: PORTEFEUILLEVERDELING OP HOOFDLIJNEN

Burgemeester

openbare orde
integrale veiligheid
bestuurszaken
bevolkingszaken
regionale samenwerking
externe betrekkingen

Mevrouw Marianne Smitsmans-Burhenne

GroenLinks, 1,00 FTE

maatschappelijke zorg
jeugd
decentralisaties (coördinerend)
armoedebeleid
communicatie
burgerparticipatie (coördinerend)

De heer Frans Schreurs **Demokraten Swalmen, 0,75 FTE**

financiën
juridische zaken en kwaliteitszorg
grondzaken en eigendommen
personeel en organisatie

De heer Ferdinand Pleyte **D66, 0,75 FTE**

onderwijs en educatie
cultuur
monumenten en archeologie
innovatie (coördinerend)

Mevrouw Angely Waajen-Crins **CDA, 1,00 FTE**

economische zaken
werkgelegenheid
toerisme en recreatie
volkshuisvesting
ruimtelijke structuur
strategie (coördinerend)

Mevrouw Raja Fick-Moussaoui **VVD, 0,75 FTE**

openbare ruimte en stedelijk beheer
verkeer en infrastructuur
duurzaamheid (coördinerend), milieu en afval
natuur en landschap
ruimtelijke ordening

De heer Gerard IJff **PvdA, 0,75 FTE**

wijkbeheer en wijkontwikkeling
sociale zaken
arbeidsmarktbeleid
sport
integratie en inburgering

